

Leerstofaanbod groep 5

Rekenen

Methode: RekenZeker

Getallen en relaties

- ❖ Getallen t/m 5000 in cijfers schrijven
- ❖ Begrip delen, verdelen, gedeeld door en notatie en uitspraak deelsom met :
- ❖ De helft en het dubbele: begrip 'de helft' = delen door 2
- ❖ Begrippen deeltal, deler, uitkomst; deelsom is omgekeerde van keersom
- ❖ Begrip gemiddelde, dozijn en gros
- ❖ Begrippen schatten en ronde getallen
- ❖ Kommanotatie bij geld, meter en kg
- ❖ Tellen en terugtellen t/m 2000
- ❖ Met tientallen terugtellen en doortellen
- ❖ Doortellen met geld
- ❖ Getallen tot 1000 van klein naar groot schrijven
- ❖ Getallenreeksen afmaken
- ❖ Getallenlijnen tot 7000
- ❖ getallenveld
- ❖ inzicht tientallig systeem
- ❖ getallen samenstellen uit H + T + E
- ❖ getallen splitsen in D + H + T + E
- ❖ Cijferend optellen (onder elkaar) over honderdtal, met en zonder onthouden
- ❖ Cijferend aftrekken (onder elkaar) met en zonder lenen

Basisbewerkingen

- ❖ Automatiseren en memoriseren tafel 1 t/m 9
- ❖ Tafel van 12, 15, 25, 50
- ❖ Vermenigvuldigen met tussenstap ($4 \times 33 = 4 \times 30 + 4 \times 3$)
- ❖ Cijferend vermenigvuldigen (onder elkaar)
- ❖ Deelsommen (deeltafels) en delen met rest
- ❖ Staartdeling, met rest en met 'naar beneden halen'
- ❖ Hoofdrekenen: optellen, aftrekken, delen, vermenigvuldigen, meten, tijd en geld

Verhoudingen, Meten en Meetkunde, Verbanden

- ❖ Inzicht x per dag = y per week
- ❖ Verhoudingstabel helft, kwart, verdubbelen
- ❖ Geld
- ❖ Tijd: noteren in dagschema, minuut, klokkijken 10 minuten voor of over, tijdsduur bepalen in minuten, kalender, dagen per maand, schrikkeljaar, digitale notatie hele en halve uren en kwart, digitale tijd omzetten naar analoge tijd
- ❖ Meten: mm, cm, dm, m, hm, km/ ml, cl, dl, liter/ gram, halve kilo = 500 gram, kilo
- ❖ Begrippen symmetrisch, spiegelbeeld, symmetrieas

- ❖ Plattegrond, blokkentorens nabouwen
- ❖ Begrippen bovenaanzicht, vooraanzicht, zijaanzicht
- ❖ Route kiezen: vakjes naar rechts, links, onder en boven
- ❖ Informatie onderbrengen in staafgrafiek en tabel
- ❖ Staaf en – lijngrafiek, cirkeldiagram aflezen
- ❖ Klokkijken en tijdsduur

Taal

<u>Technisch lezen</u>	<p>Methode : Timboektoe</p> <p>We oefenen het snel doorzien en herkennen van woordstructuren en het vlot lezen van die woorden. Om zinnen vloeiend te lezen geeft Timboektoe de kinderen strategieën om dat aan te pakken: welke woorden horen bij elkaar, rustmomenten en letten op de leestekens. De teksten worden steeds moeilijker en de zinnen eindigen niet meer aan het einde van de regel, maar gaan er overheen. We werken aan het technisch correct, in een redelijk tempo en met een juiste voordracht (hoog - laag, luid - zacht, snel - langzaam), lezen van zinnen of grotere teksten.</p>
<u>Begrijpend lezen</u>	<p>Methode: Nieuwsbegrip</p> <p>Het uitgangspunt van deze methode is het wekelijkse nieuws. Daar wordt een verhaal over geschreven, waar vragen aan toegevoegd worden. De kinderen leren de juiste aanpak om een tekst te doorgronden. Er wordt een stappenplan aangeboden die aangeven wat je moet doen voor het lezen, tijdens het lezen en na het lezen. Als een woord niet wordt begrepen, wordt een woordhulpkaart ingezet. Door deze kaarten structureel in te zetten ontwikkelen de kinderen een strategie die helpt bij het begrijpen van teksten.</p>
<u>Studievaardigheden</u>	<p>Methode: Blits</p> <p>De letters van het woord Blits zijn eigenlijk een afkorting. De <u>B</u>L betekent begrijpend lezen, de <u>I</u> informatiebronnen, de <u>I</u> teksten en de <u>S</u> andere studievaardigheden (kaartlezen, schema's, tabellen en grafieken lezen). Met name het combineren van verschillende soorten informatie is erg belangrijk. Dit vraagt veel inzicht. Dit alles rondom de volgende thema's: Piraten, de Dierentuin, Sprookjes, Kamperen.</p>
<u>Taalvaardigheden</u>	<p>Methode: Taal in beeld</p> <p>De lessen zijn onderverdeeld in vier domeinen: woordenschat, spreken en luisteren, taalbeschouwing en schrijven.</p>

❖ **Woordenschat**

- Betekenis afleiden en onthouden mbv Beeld: informatie uit plaatjes, kijkplaat en strip, pictogram
- Betekenis afleiden uit tekst: uitleg door synoniemen, uitleg door antoniemen, namen van landen en talen
- Betekenis onthouden met woorden: woordparen (synoniem / antoniem), woordkaart
- Betekenis afleiden door woordanalyse: uitdrukkingen
- Betekenis opzoeken en vragen: woordenboek, informatieboek, internet, nut van vragen
- Betekenis onthouden door toepassing: plaatje zoeken, zinnen schrijven, raadspel spelen

❖ **Spreken en luisteren**

- Vooraf: onderzoek bieb of internet, vragen aan iemand anders, tekening, woordweb of zinnen maken
- Gebruik van beeldmateriaal: verschillende plaatjes laten zien
- Non-fictie: gesprek voeren over hetzelfde onderwerp
- Doelgroep: op de luisteraar letten, stap voor stap uitleggen
- Lichaamstaal: gebaren, stemgebruik
- Podiumteksten: volgorde in verhaal, volgorde in verhaalgedicht, volgorde in toneelstuk
- Gesprek voeren: zeggen wat je vindt, van gedachten wisselen
- Moeilijke woorden: uitleg met synoniem of antoniem
- Verwijswoorden: bezittelijke voornaamwoorden
- Verbindingswoorden: ook, toch, daarom

❖ **Taalbeschouwing**

- Woordbouw: meervoud, verkleinwoord, bijvoeglijk, naamwoord, lidwoord, geheimschrift, vervoegingen, pers. voornaamwoord, doventaal
- Zinsbouw: samengestelde zinnen, blindentaal, brailleschrift, onderwerp, gezegde, smoesjes, uitvluchten in taalgebruik, vraagteken, uitroepeten, het verschijnsel tegenstelling, komma, dubbele punt
- Tekstbouw: creatief/zakelijk, letterlijk/figuurlijk

❖ **Schrijven**

- Uiterlijk van de tekst: omgevingsteksten schrijven, bijschrift maken, tekstdrager
- Vooraf: woordweb maken, woordwebwoorden ordenen, informatie uit beeld halen
- Tekstsoorten: ansichtkaart schrijven, e-mail schrijven, brief schrijven
- Podiumteksten: volgorde bepalen in een verhaal of gedicht, scènes aanbrengen in een toneelstuk
- Non-fictie: informatie verzamelen, woordweb en zinnen maken, weettekst schrijven, e-mail met informatie schrijven

	<ul style="list-style-type: none"> - Moeilijke woorden: uitleg met synoniem of antoniem - Verwijswoorden: bezittelijke voornaamwoorden - Verbindingswoorden: ook, toch, daarom
<p><u>Spelling</u></p>	<p>Methode: Spelling in Beeld</p> <p>R= Regelwoorden, W= Weetwoorden, K= Klankwoorden,</p> <p>Blok 1 K7: woorden op ~en, ~er, ~el, R5: klankgroep op ~a, ~e, ~o, ~u R8: woorden met twee klankgroepen W1a: woorden met ei W2a: woorden met ij</p> <p>Blok 2 K16: woorden met ng en nk R9: woorden met een dubbele medeklinker W3a: woorden met ou W4a: woorden met au</p> <p>Blok 3 K17: woorden met eeuw, ieuw, uw R10: woorden met tweetekenklanken R11: woorden met meer klankgroepen W5a: woorden met f~ W6a: woorden met v~</p> <p>Blok 4 R2: samenstellingen R12: klankgroepen met een stomme e R13: woorden op ~ven en ~zen W7a: woorden met s~ W8a: woorden met z~</p> <p>Blok 5 R1: verkleinwoorden R11: woorden met meer klankgroepen R14: hoofdletters W10: woorden met /ie/ = i</p> <p>Blok 6 K18: woorden op ~ig(e) K19: woorden op ~lijk(e) R11: woorden met meer klankgroepen W11a: woorden met /s/ = c W12a: woorden met /k/ = c</p>

	<p>Blok 7 K20: woorden op ~eeuwen, ~ieuwen, ~uwen R11: woorden met meer klankgroepen R15: woorden op ~eren, ~euren, ~oren W1b: woorden met ei W2b: woorden met ij</p> <p>Blok 8 K21: woorden met kleeftletters R11: woorden met meer klankgroepen R16: woorden met ie W5b: woorden met f~ W7b: woorden met s~</p>
Oriëntatie op mens en wereld	
Aardrijkskunde	<p>Methode: Wijzer door de Wereld</p> <p>In groep 5 staat het aanleren van kaartvaardigheden centraal. In het tweede deel van het jaar komt hier topografie bij. De hoofdstukken behandelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Van boven af, - Hier wonen wij - Een stad verandert - Rondom de stad - Werken met de atlas - Overal anders - Nederland waterland - Andere landen
Geschiedenis	<p>Methode: Wijzer door de Tijd</p> <p>De geschiedenislessen in groep 5 starten met de Tijdwijzers. Daarna volgen de hoofdstukken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leven met de natuur / Grieken en Romeinen - In en rond het kasteel / Wonen en werken in de stad - Specerijen en schilderijen / De dief en het dienstmeisje - Op reis en naar school / Kleine huizen en lange dagen - Korte rokken en knickers / Van platenspeler tot mp3
Natuur en techniek	<p>Methode: Wijzer door natuur en techniek</p> <p>Zoals de titel al aangeeft worden de lessen natuur afgewisseld met lessen techniek. De hoofdstukken die bij Natuur horen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planten en dieren - Apparaten - Eten om te groeien

	- Kracht en energie - Kleine en grote bouwers

Schrijven

Methode: Schrijven in de Basisschool

In groep 5 begint het automatiseren van het schrift. Het schrift kan sneller geschreven worden maar wel zorgen voor een goed leesbaar schrift.

Bij het schrijven is aandacht voor de houding, pengreep, schrijfbeweging en motorische oefeningen.

Verkeer

Methode: Het verkeerswerkblad Op Voeten En Fietsen

Steeds wordt uitgegaan van het kind als deelnemer aan het verkeer, dus als bestuurder (op de fiets, op of naast een paard) en voetganger (lopend of spelend).

De krantjes gaan in op de volgende onderwerpen:

- ❖ Op voeten en Fietsen naar school
- ❖ Verkeersborden
- ❖ Voorrang
- ❖ De fiets
- ❖ Op de goede plaats
- ❖ Voorgaan en voor laten gaan
- ❖ Spelen
- ❖ Verkeerstaal

Levensbeschouwing

Methode: Hemel en Aarde

We werken al jaren met deze methode die via een diversiteit aan onderwerpen levensbeschouwelijke zaken aan de orde brengt en bespreekbaar maakt. Er wordt aangesloten bij de Christelijke feestdagen zoals Kerst en Pasen.

BasisBits

Dit is een leerstofpakket dat de leerlingen wegwijs maakt op het gebied van ICT. Het wordt door iedere leerling aan een computer uitgevoerd. BasisBits begint bij het nulniveau. Het leert de kinderen omgaan met de computer. Vervolgens wordt de basis van de theorie aangeleerd, zoals enkele onderdelen van de systeemkast en de belangrijkste hardware. Tenslotte leren de kinderen spelenderwijs omgaan met toepassingen zoals Word, Excel en Paint. De leerstof wordt binnen BasisBits geheel gestuurd aangeboden.